

Krajowa Administracja
Skarbowa

Katowice, dnia 8 maja 2019 r.

**Izba Administracji
Skarbowej
w Katowicach**

Znak sprawy: 2401-IWW2_.0921.11.2019.19/100152

Pani Renata Miękina-Mika
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Chorzowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przepisów ustawy z dnia 15.07.2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w trybie zwykłym.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej.

Urząd Skarbowy w Chorzowie
ul. Armii Krajowej 5
41-506 Chorzów

Kierownictwo kontrolowanej jednostki:

Pani Renata Miękina-Mika - Naczelnik Urzędu Skarbowego w Chorzowie

Data i numer upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych, data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, wskazanie osób kontrolujących:

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach od 20.03.2019 r. do 16.04.2019 r., przez pracowników Izby Administracji Skarbowej w Katowicach:

- [imię] [nazwisko] – eksperta skarbowego,
- [imię] [nazwisko] – eksperta skarbowego,

na podstawie upoważnienia nr 2401-IWW2_.0921.11.2019.2/062343 z dnia 18 marca 2019 r., wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

Kontrola została zarejestrowana w książce kontroli Urzędu Skarbowego w Chorzowie pod poz. 1/2019.

Zakres kontroli, okres objęty kontrolą:

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie stosowania reakcji na ryzyko wystąpienia korupcji oraz ocenę adekwatności reakcji ograniczających ryzyko wystąpienia sytuacji korupcyjnych do stwierdzonego zagrożenia.

RODO – klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych znajdziecie Państwo na stronie Biuletynu Informacji Publicznej www.slaskie.kas.gov.pl w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych oraz w naszych siedzibach na tablicach informacyjnych.

Kontroli podlegała dokumentacja wybranych postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez organ egzekucyjny na podstawie tytułów wykonawczych o kodzie klasyfikacyjnym SM, które zostały zakończone w okresie od 1 sierpnia 2018 r. do 31 stycznia 2019 r.

USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

Informacje ogólne:

Komórka realizująca zadania z zakresu objętego kontrolą oraz regulacje prawa wewnętrznego obowiązujące w urzędzie w zakresie prowadzonej kontroli.

Zadania objęte tematyką kontroli realizowane były przez Dział Egzekucji Administracyjnej (SEE), w którym stanowisko kierownika sprawowała Pani Bezpośredni nadzór nad Działem Egzekucji Administracyjnej sprawowała Pani Agnieszka Lizoń Drugi Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chorzowie.

Zasady realizacji zadań Działu Egzekucji Administracyjnej, ujętych w *Rejestrze ryzyka wystąpienia korupcji w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie*, obejmujących badanie prawidłowości otrzymanych tytułów wykonawczych, zarządzeń zabezpieczenia i innych dokumentów zabezpieczenia oraz dopuszczalności prowadzenia egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia, prowadzenie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, zgłaszanie wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego informacji dotyczących egzekucji należności pieniężnych, poszukiwanie majątku zobowiązanych w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych i zabezpieczających, sporządzanie i kierowanie za pośrednictwem centralnego biura łącznikowego wniosków o udzielenie informacji, powiadomienie, odzyskanie należności pieniężnych oraz o podjęcie środków zabezpieczających należności pieniężne, o których mowa w ustawie z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych, były uregulowane w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Skarbowego w Chorzowie oraz w niżej wymienionych aktach prawa wewnętrznego:

- ✓ komunikat nr 17/2018 Naczelnika US w Chorzowie z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie wyłączenia pracownika egzekucyjnego z zespołu egzekucyjnego oraz włączenia pracownika do zespołu egzekucyjnego w Dziale Egzekucji Administracyjnej w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie oraz wyznaczenia pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie rejonów egzekucyjnych,
- ✓ komunikat nr 18/2018 Naczelnika US w Chorzowie z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie powołania *Zespołu ds. likwidacji zaległości podatkowych* w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie,
- ✓ komunikat nr 19/2018 Naczelnika US w Chorzowie z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie powołania *Zespołu ds. egzekucji z nieruchomości* w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie,
- ✓ komunikat nr 20/2018 Naczelnika US w Chorzowie z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie likwidacji dowodów rzeczowych orzeczonych przepadkiem na rzecz Skarbu Państwa,
- ✓ komunikat nr 21/2018 Naczelnika US w Chorzowie z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie organizacji pracy w Dziale Egzekucji Administracyjnej w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie.

Ustalenia szczegółowe

Zagadnienia wymagające oceny:

Sprawdzenie czy i w jaki sposób w kontrolowanej komórce były realizowane wymienione poniżej reakcje na zdefiniowane ryzyko wystąpienia korupcji, określone dla zadań wpisanych w *Rejestrze ryzyka wystąpienia korupcji w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie*:

- ✓ pisemne dokumentowanie przeprowadzonych czynności,
- ✓ konsultowanie podejmowanych decyzji z bezpośrednim przełożonym,
- ✓ optymalna organizacja i planowanie pracy,
- ✓ nadzór kierowników/dyspozytorów nad przebiegiem realizacji zadania,
- ✓ rotacja pracowników na stanowiskach,
- ✓ kontrola funkcjonalna.

Metoda doboru oraz podanie próby spraw do kontroli:

Doboru próby dokonano na podstawie wydruku z hurtowni WHTAX obejmującego sprawy zamknięte z wybranych do kontroli miesięcy: IX/2018, XI/2018 oraz I/2019, o tytule klasyfikacji „TW_SM_zamknięte”. Zestawienie obejmuje ruch tytułów – sposoby zakończenia wg : SM-Razem - Podatki stanowiące dochód budżetu państwa.

Z przedmiotowego zestawienia wynika, że w okresie poddanym kontroli łączna liczba tytułów zakończonych o kodzie klasyfikacyjnym SM wynosiła 696. Typowania spraw do kontroli dokonano metodą statystyczną wybierając co dziesiątą sprawę, poczynawszy od pierwszej, według kolejności na sporządzonym wydruku. Kontroli poddano 70 spraw, czyli 10% spośród wszystkich zakończonych w wytypowanych miesiącach.

(dowód: akta kontroli str. 47-54)

Opis spraw

W wyniku sprawdzenia dokumentacji spraw zakończonych przez organ egzekucyjny oraz na podstawie danych dotyczących stanu poszczególnych spraw z wydruków z podsystemu EgaPoltax (na dzień ich wykonania po zakończeniu sprawy) stwierdzono, że czynności wykonywane w sprawie w okresie objętym kontrolą były dokumentowane. Powyższe pozwala uznać, że reakcja na ryzyko wystąpienia korupcji zdefiniowana jako pisemne dokumentowanie przeprowadzonych czynności była realizowana przez zarządzającego ryzykiem.

W kwestii reakcji na ryzyko wystąpienia korupcji zdefiniowanej jako *konsultowanie podejmowanych decyzji z bezpośrednim przełożonym*, przyjęto wyjaśnienia Kierownika Działu SEE, który podał, że ww. reakcja była realizowana poprzez:

- ✓ kierowanie poleceń dla pracownika w zakresie omówienia kierunku rozpoznania sprawy przy dekretacji wybranych spraw,
- ✓ konsultowanie przez pracowników wątpliwości powstałych w trakcie załatwiania sprawy,
- ✓ konsultowanie przez pracowników spraw, które wymagały akceptacji i podpisu kierownika działu, co wynikało z udzielonego upoważnienia i z regulacji wewnętrznych obowiązujących w US w Chorzowie,
- ✓ konsultowanie spraw w ramach spotkania ze wszystkimi pracownikami działu dotyczących nowych przepisów bądź ujednolicenia wykonywania powierzonych zadań z tego samego zakresu.

(dowód: akta kontroli str. 25-26)

W wyniku sprawdzenia dokumentacji poddanej kontroli ustalono, że w aktach 10 spraw o numerach: 658282, 661878, 669093, 605881, 672500, 610897, 546325, 683974, 397172, 647280, znajdowały się dokumenty (postanowienie, wniosek, informacja, zestawienie), na których widniała pieczęć imienna Kierownika Działu SEE i nieczytelna parafrasa. Nadto w sprawie o numerze 610897, na wniosku zobowiązanego z dnia 4 września 2018 r., dot. zwolnienia spod zajęcia wiarygodności pieniężnej, stwierdzono adnotację zastępcy Naczelnika US w Chorzowie, w której treści wyraził zgodę na zwolnienie środków spod zajęcia, opatrzoną pieczęcią z datą i podpisem. Na wniosku nie stwierdzono dekretacji Kierownika SEE.

W nawiązaniu do złożonych wyjaśnień Kierownik SEE przedłożył notatki służbowe ze spotkań z pracownikami działu z dnia 21.09.2018 r., 11.02.2019 r., oświadczenia pracowników w sprawie przyjęcia do wiadomości i stosowania przepisów, wytycznych, zaleceń, potwierdzone podpisami pracowników z dnia 4.10.2018 r. i 29.11.2018 r. Dodatkowo kierownik komórki przedłożył kopię pisma nr 2401-ILZ1.261.1.2018.145 z dnia 24.08.2018 r. z wyjaśnieniami w zakresie procedury elektronicznego odnawiania podpisów niekwalifikowanych, na której pracownicy działu potwierdzili zapoznanie się z treścią pisma.

(dowód: akta kontroli str. 41-46)

W zakresie reakcji na ryzyko wystąpienia korupcji opisanej jako *optymalna organizacja i planowanie pracy*, przyjęto wyjaśnienia Kierownika Działu SEE, który podał, że była ona realizowana poprzez:

- ✓ wprowadzenie komunikatów regulujących pracę komórki, w których opisano szczegółowy tryb postępowania przy realizacji zadań. Przedmiotowe komunikaty Naczelnika US w Chorzowie o numerach od 17/2018 do 21/2018, wprowadzone w dniu 5 lipca 2018 r. zostały wymienione powyżej w części „Informacje ogólne”,
- ✓ tworzenie harmonogramu zadań w komórce SEE, aktualnie na pierwsze półrocze 2019 r., wcześniej na III i IV kwartał 2018 r., w których zostały wyznaczone konkretne zadania do realizacji z terminem ich wykonania. Kierownik komórki dodał, że po upływie okresu wyznaczonego harmonogramem dokonuje weryfikacji wykonania zadań tworząc notatkę służbową, którą przedkłada Drugiemu Z-cy Naczelnika US w Chorzowie,
- ✓ zmiany organizacyjne, których przykładem było wydzielenie zadania związanego z prowadzeniem egzekucji z nieruchomości z rejonów egzekucyjnych oraz wydzielenie zadania dot. wnoszonych przez zobowiązanych i wierzycieli środków zaskarżenia do prowadzonego postępowania egzekucyjnego,
- ✓ utworzenie na dodatkowym dysku wspólnym SEE folderów, w których zapisano zadania do wykonania dla poszczególnych rejonów egzekucyjnych, jednocześnie zobowiązano poszczególnych pracowników do ich przeglądania i wykonywania określonych czynności w prowadzonym postępowaniu. Kierownik podkreślił, że na bieżąco aktualizuje dane w folderach zgodnie z wymogami określonymi w komunikacie nr 21/2018 Naczelnika US w Chorzowie.

(dowód: akta kontroli str. 23-24)

Kierownik SEE przedłożył harmonogramy wybranych zadań o których mowa w przytoczonych wyjaśnieniach wraz z notatką służbową z dnia 7.02.2019 r. dot. podsumowania zadań zrealizowanych w 2018 r., na której widnieje adnotacja Naczelnika US w Chorzowie. Wydzielenie zadania dotyczącego prowadzenia egzekucji z nieruchomości z rejonów egzekucyjnych zostało uregulowane komunikatem nr 19/2018 Naczelnika US w Chorzowie z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie powołania *Zespołu ds. egzekucji z nieruchomości* w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie.

(dowód: akta kontroli str. 31-40)

Uwaga: zdefiniowanie reakcji jako *optymalna organizacja i planowanie pracy*, odpowiadającej na ryzyka korupcyjne wpisane w rejestrze, z uwagi na wysoki stopień uogólnienia, skutkuje brakiem możliwości jednoznacznego wskazania jakie działania zarządzającego ryzykiem miała obejmować. Dopiero wyjaśnienia złożone przez Kierownika SEE, w których wskazał czynności faktycznie wykonywane w zakresie ww. reakcji pozwoliły na jej zweryfikowanie.

W odniesieniu do reakcji opisanej jako *nadzór kierowników/dyspozytorów nad przebiegiem realizacji zadania* Kierownik SEE złożył wyjaśnienia, w których podał, że ww. reakcję realizował tworząc harmonogramy zadań dla podległych pracowników, dla których weryfikował ich wykonanie. Kierownik podał, że nadzór opierał się na dokumentacji spraw i danych z systemów informatycznych, w szczególności obejmował sprawdzenie danych w systemach (Ognivo, STIR, WRO-System), w ramach wykonywanych zajęć na zaległości podatkowe wynikające z tytułów wykonawczych, w powiązaniu z daną sprawą zarejestrowaną w podsystemie EgaPoltax oraz danymi wprowadzonymi przez poszczególnych pracowników na dodatkowym dysku SEE.

(dowód: akta kontroli str. 21-22)

Uwaga: przyjęta reakcja na ryzyko wystąpienia korupcji dotycząca nadzoru służbowego nad przebiegiem realizacji zadań została przyporządkowana „kierownikom/dyspozytorom”. W kontrolowanej komórce występuje wyłącznie jedno stanowisko kierownika, które zgodnie z regulaminem organizacyjnym jest opisane jako Kierownik Działu Egzekucji Administracyjnej SEE. Nadto w urzędzie skarbowym nie występuje stanowisko dyspozytora.

W kwestii reakcji na ryzyko zdefiniowanej jako *rotacja pracowników na stanowiskach*, Kierownik SEE wyjaśnił, że rotacja pracowników na stanowiskach jest dokonywana co dwa lata i dotyczy zmiany rejonu egzekucyjnego, w którym dany pracownik działu realizuje zadania. Nadto podał, że kolejna rotacja na rejonach egzekucyjnych jest przewidziana na rok 2020. Kierownik dodał, że w celu zmniejszenia obciążenia pracą poszczególnych pracowników z rejonów nr 7 i 8 utworzono nowy rejon z numerem 11. Zmiana organizacyjna dot. podziału rejonów i wyznaczenia odpowiedzialnych pracowników została wprowadzona decyzją Nr 6/2018 Naczelnika US w Chorzowie z dnia 2 listopada 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 19-20)

Kolejną z reakcji na ryzyko wystąpienia korupcji wskazaną dla zadań obejmujących prowadzenie egzekucji administracyjnej środków pieniężnych oraz badanie prawidłowości otrzymanych tytułów wykonawczych, zarządzeń zabezpieczenia i innych dokumentów zabezpieczenia oraz dopuszczalności prowadzenia egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia, była kontrola funkcjonalna. Na podstawie przedstawionej zespołowi kontrolnemu dokumentacji kontroli funkcjonalnej realizowanej przez kierownika SEE stwierdzono, że w okresie od 1 sierpnia 2018 r. do 31 stycznia 2019 r. była ona realizowana zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami wewnętrznymi. W odniesieniu do ww. zadań kierownik SEE udokumentował trzy kontrole funkcjonalne w zakresie:

- ✓ podpisywania postanowień o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego z upoważnienia Naczelnika US w Chorzowie w IV kwartale 2018 r.,
- ✓ terminowości pobierania tytułów wykonawczych z systemu SSP w III i IV kwartale 2018 r.,
- ✓ wyjść służbowych wybranego kontrolera skarbowego w III i IV kwartale 2018 r.

W wyniku przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych kierownik SEE nie stwierdził nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 55-58)

3. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, w szczególności udokumentowane stosowanie zadeklarowanych reakcji na ryzyko wystąpienia korupcji, działalność jednostki kontrolowanej w zakresie poddanym sprawdzeniu ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**. Uchybienia stwierdzone w wyniku kontroli, odnoszące się bezpośrednio do zadeklarowanych ryzyk, zostały opisane w treści niniejszego dokumentu w formie uwag.

Niezależnie od powyższego analiza *Rejestru ryzyka wystąpienia korupcji w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie* przeprowadzona w zakresie adekwatności reakcji ograniczających ryzyko wystąpienia sytuacji korupcyjnych do stwierdzonego zagrożenia pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

- ✓ reakcji przyjętej dla zadania obejmującego zgłaszanie wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego informacji dotyczących egzekucji należności pieniężnych, zdefiniowanej jako *konsultowanie podejmowanych decyzji z bezpośrednim przełożonym*, nie można uznać za adekwatną dla ryzyk opisanych jako: niedotrzymanie terminu/opóźnienie w podjęciu czynności i zaniechanie wykonania czynności,

- ✓ reakcja sformułowana jako *optymalna organizacja pracy*, przyjęta dla ryzyk występujących przy realizacji zadań obejmujących: badanie prawidłowości otrzymanych tytułów wykonawczych, zarządzeń zabezpieczenia i innych dokumentów zabezpieczenia oraz dopuszczalności prowadzenia egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia, prowadzenie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, poszukiwanie majątku zobowiązanych w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych i zabezpieczających, nie może być zaakceptowana jako w pełni odpowiadająca na ryzyka aktualnie zdefiniowane w rejestrze.

Pozostałe reakcje poddane sprawdzeniu były adekwatne do ryzyk zdefiniowanych w rejestrze.

4. Wnioski i zalecenia pokontrolne.

Wnioski zawarte w projekcie wystąpienia pokontrolnego wskazują, że dwie spośród sześciu reakcji na ryzyko wystąpienia korupcji wymagają uszczegółowienia bądź zmiany. Dokonane ustalenia wskazują również na zasadność przeprowadzenia przez zarządzającego ryzykiem analizy, która obejmie czynności faktycznie realizowane przez Kierownika SEE, które stanowią lub mogą stanowić reakcję na ryzyka zdefiniowane w *Rejestrze ryzyka wystąpienia korupcji w US w Chorzowie* dla Działu Egzekucji Administracyjnej.

Przedstawiając powyższe wyniki kontroli, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej, zalecam:

1. Dokonać przeglądu *Rejestru ryzyka wystąpienia korupcji w Urzędzie Skarbowym w Chorzowie*, zgodnie z zasadami określonymi w § 8 ust. 1 *Instrukcji określającej metodykę identyfikowania i diagnozowania zadań w najwyższym stopniu zagrożonych ryzykiem wystąpienia korupcji oraz prowadzenia Rejestru ryzyka wystąpienia korupcji w IAS w Katowicach i podległych urzędach*, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 23/2018 Dyrektora IAS w Katowicach z dnia 14 lutego 2018 r., w celu zmodyfikowania i uzupełnienia rejestru o reakcje, które są faktycznie realizowane przez zarządzającego ryzykiem oraz dostosowanie zapisów do stanu faktycznego. Przegląd rejestru winien obejmować również analizę adekwatności reakcji ograniczających ryzyko wystąpienia sytuacji korupcyjnych do stwierdzonego zagrożenia.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

W zastępstwie Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej w Katowicach
Kariona Adamek-Bienia
Zastępca Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Otrzymują:

1. Pani Renata Miękina-Mika,
Naczelnik US w Chorzowie,